

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน

นางสาว นันทิยา อัครธาดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1112-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

120222626

OPINIONS OF ADMINISTRATORS, INSTRUCTORS AND ADULT LEARNERS OF THE BANGKOK
NON-FORMAL EDUCATION CENTERS TOWARDS INSTRUCTIONAL ORGANIZATION OF
VOCATIONAL SHORT COURSES IN ACCORDANCE WITH LABOUR FORCE'S NEEDS

MISS NUNTIYA USSAWAREKHA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non-Formal Education

Department of Non-Formal Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1112-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่ ศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียน กรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชา
ซีพีระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงาน

โดย

นางสาว นันทิยา อัครเวหา

สาขาวิชา

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา พุ่มไพศาล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา พุ่มไพศาล)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพันธ์ วิบูลย์พันธ์)

..... กรรมการ

(นายเรวัตน์ สุธรรม)

นันทิยา อัครเวหา : ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่สุดคล้องกับความต้องการของแรงงาน. (OPINIONS OF ADMINISTRATORS, INSTRUCTORS AND ADULT LEARNERS OF THE BANGKOK NON-FORMAL EDUCATION CENTERS TOWARDS INSTRUCTIONAL ORGANIZATION OF VOCATIONAL SHORT COURSES IN ACCORDANCE WITH LABOUR FORCE'S NEEDS) อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร. รัตนา พุ่มไพศาล จำนวนหน้า 134 หน้า. ISBN 974-03-1112-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่สุดคล้องกับตลาดแรงงาน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสื่อการสอน ด้านครู และด้านการวัดและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร ครูและนักศึกษา จำนวน 150 คน แยกเป็น ผู้บริหาร 36 คน ครู 29 คน และนักศึกษา 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 150 ชุด วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ(Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่สุดคล้องกับความต้องการของแรงงานในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสื่อการสอน ด้านครู และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับเหมาะสมดี
2. นักศึกษามีความคิดเห็นในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางและ ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านสื่อการสอน ด้านครู และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับเหมาะสมดี
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พบว่ามีข้อแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ .05 ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนและด้านการวัดและประเมินผล

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน

สาขาวิชา การศึกษา นอกระบบโรงเรียน

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิติ..... นันทิยา อัครเวหา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... รัตนา พุ่มไพศาล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4283731027 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD: VOCATIONAL SHORT COURSE PROGRAMS/ STATE AND PROBLEMS/
NON-FORMAL EDUCATION CENTER, BANGKOK

NUNTIYA USSAWAREKHA: OPINIONS OF ADMINISTRATORS, INSTRUCTORS AND
ADULT LEARNERS OF THE BANGKOK NON-FORMAL EDUCATION CENTERS
TOWARDS INSTRUCTIONAL ORGANIZATION OF VOCATIONAL SHORT COURSES IN
ACCORDANCE WITH LABOUR FORCE'S NEEDS. THESIS ADVISOR: PROF. DR.
RATTANA POOMPAISAL, 134 pp. ISBN 974-03-1112-1.

The purposes of this research were to identify and to compare the opinions of administrators, instructors and adult learners of the Bangkok Non-Formal Education Centers toward instructional organization of vocational short courses in accordance with labour force's needs. The opinions of this study were divided into curriculum, instructional activities, instructional media, instructional settings, instructors and measurement and evaluation. The samples were 36 administrators, 29 instructors and 85 adult learners of the Bangkok Non-Formal Education Centers. Data were collected by using the constructed questionnaires and analyzed by percentage, means, standard deviation, t-test and one-way ANOVA. The differences of opinions between various groups were tested by Scheffe's Method.

The research findings were as the following:

1. The opinions of administrators and instructors toward instructional organization of vocational short courses in curriculum, instructional activities, instructional media, instructional settings, instructors and measurement and evaluation were at high level.
2. The opinions of adult learners toward instructional organization of vocational short courses in curriculum, instructional activities were at moderate level and in instructional media, instructional settings, instructors and measurement and evaluation were at high level.
3. The opinions of administrators instructors and adult learners toward instructional organization of vocational short courses showed a significant difference at .05 level in curriculum, instructional activities, instructional settings and measurement and evaluation.

Department...NON-FORMAL EDUCATION.. Student's signature.....*นันทิยา อัสวาทะกุล*.....

Field of study NON-FORMAL EDUCATION... Advisor's signature...*Rattana Poompaisal*.....

Academic year2001..... Co-advisor's signature.....*-*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ศาสตราจารย์รัตนา พุ่มไพศาล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆของการวิจัยมาด้วยดีตลอด และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ ครู และนักศึกษาวิชาชีพในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ที่เป็นส่วนสำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ ศาสตราจารย์อุ้นตา นพคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธ์ และขอระลึกถึง รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม ที่ได้ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและแนวทางการดำเนินชีวิต

งานวิจัยคงจะสำเร็จลงได้อย่างล้าช้า หากปราศจากคุณแม่ผู้ที่เป็นทั้งเพื่อนและที่ปรึกษาซึ่งเป็นกำลังใจตลอดมา สมาชิกทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัย นางสาววรรธน์ อภินันท์กุล นางสาวปริยารี หิรัญรัมย์ และนางสาวศิริมา กิตติบัณฑิต รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนสนับสนุนส่วนหนึ่งในงานวิจัยนี้ พร้อมทั้งขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามในที่นี้ได้ทั้งหมด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การศึกษานอกระบบโรงเรียน	12
การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการศึกษาสายอาชีพ	19
แนวคิดและองค์ประกอบของการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	28
แนวคิดเกี่ยวกับตลาดแรงงาน	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
กรอบแนวคิดในการวิจัย	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	103
รายการอ้างอิง.....	107
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	116
ภาคผนวก ข. จดหมายขอความร่วมมือในการตรวจแบบสอบถามและ ในการวิจัย.....	117
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	122
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	134

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	จำนวนร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานครและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต 61
2	จำนวนร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูวิชาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 1-4 และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต 62
3	จำนวนร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันใน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต 63
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหาร ด้านหลักสูตร 64
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหาร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 65
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหาร ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน 66
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหาร ด้านสื่อการสอน 67
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหาร ด้านครู 68
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหาร ด้านการวัดและประเมินผล 69
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของครูวิชาชีพ ด้านหลักสูตร 70

สารบัญตาราง (ต่อ)

๗

ตาราง	หน้า
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของนักศึกษา ด้านครู.....80
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล.....81
22	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหารและครูวิชาชีพในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตเป็นรายด้าน.....82
23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของผู้บริหาร ครูวิชาชีพและนักศึกษาในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต เป็นรายด้าน.....83
24	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (X) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต ในรายด้านที่ละคู่ ด้วยวิธีทดสอบของเซฟเฟ้ จำแนกตามประเภทของกลุ่มประชากร.....85